

АРЕАЛИ С ВИСОКА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА РОМСКО НАСЕЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ

90-те години на XX в. се очертават като начало на формирането на ареалите с висока концентрация на ромско население (АВКРН). Дотогава през отделните преброявания се очертават отделни „острови” с по-голяма концентрация на роми, които заемат малка площ, не формират компактна територия, променят своето местоположение и нямат постоянен характер.

Основните причини за зараждането на такива ареали от началото на 90-те години на XX в. са:

- Изменението в етническата структура на населените места и значителното нарастване на групата селища с висок относителен дял на ромско население в тях;
- Увеличаване на пространствената дислокация на ромското население;
- Намаляване на турската етническа група, особено в районите с компактно заселване на български турци в резултат на емиграционните процеси;
- Високите темпове на намаление на българското население в селата като резултат от силно застарялата възрастова структура и продължаващата миграция към градовете;
- Различията в показателите на естествено възпроизводство между основните етнически общности в страната.

През 1992 г. се формират четири АВКРН, наименувани в зависимост от тяхното географско положение – Северозападен, Североизточен, Маришки и Заббалкански ареал, които заемат общо 11,7 % от площта на страната. През 2001 г. се очертава още един ареал в близост до Бургас, който заема под 1 % от територията на страната. Останалите АВКРН бележат териториално разрастване през 2001 г. и площта им достига 16,1 % от територията на България. До последното преброяване (2011 г.) това увеличение продължава с по-ниски темпове, като ареалите заемат 20,2 % от държавната територия (фиг. 56).

Във формираните ареали са съсредоточени повече от половината от ромите в България, като през последните три преброявания тези стойности бележат постепенно увеличение (1992 г. – 56,1 %, 2001 г. – 76,6%, и през 2011 г. – 83 %).